

Retouradres: Postbus 11729, 2502 AS THE HAGUE

Ministerie van Economische Zaken
en Klimaat, DG Klimaat en Energie
t.a.v. de heren Minister E. Wiebes en Staatssecretaris van
Financiën H. Vijlbrief
Postbus 20401
2500 EK DEN HAAG

Postadres:
Postbus 11729
2502 AS THE HAGUE

Bezoekadres:
Bezuidenhoutseweg 27-29
2594 AC THE HAGUE

T +31 70 - 347 88 71
@ info@nogepa.nl
www.nogepa.nl

KVK 27095808
BTW NL 0044.65.295.B01
NL21ABNA0251446298

Datum	29 mei 2020	Contactpersoon	Michiel Hendrickx
Referentie	2005-0061 v1.0	Telefoon	+31 70 - 347 88 71
Onderwerp	Reactie NOGEPA Wet CO ₂ - heffing Industrie	E-mail	michiel.hendrickx@nogepa.nl

Geachte heer Wiebes, geachte heer Vijlbrief,

De Nederlandse Olie en Gas Exploratie & Productie Associatie (NOGEP) behartigt de gezamenlijke belangen van bedrijven die een vergunning hebben voor de exploratie, ontwikkeling en productie van gas en/of olie uit de kleine velden op land en op zee. Wij hebben kennisgenomen van de inhoud van het concept wetsvoorstel voor de CO₂ heffing voor de industrie. We willen hier graag namens de olie- en gasproducenten onze zienswijze op geven.

In deze zienswijze beschrijven we de specifieke situatie van onze sector en maken wij inzichtelijk hoe wij in de periode naar 2050 onze bijdrage leveren aan de gewenste CO₂ reductie.

NOGEP onderschrijft daarnaast de inbreng zoals deze door VNO-NCW is ingediend.

Inleiding

De olie- en gasproducenten hebben de laatste jaren reeds een grote reductie van hun emissies bereikt (zo'n 1,5 miljoen ton CO₂-equivalent sinds 1990). Daarnaast zal het uit productie gaan van installaties de komende decennia een autonome daling van de uitstoot betekenen die volledig en gegarandeerd past binnen de 49% en 95% reductie doelstellingen die Nederland wil bereiken.

Hoewel wij nog additionele mogelijkheden zien tot nog verdere reductie van de emissies – namelijk indien er gekozen wordt voor een sectorbenadering en een intensieve samenwerking tussen industrie, overheid, windsector en infrastructuurpartijen – zal het instrument van een nationale CO₂ heffing voor mijnbouwinstallaties helaas niet aan een verdere reductie kunnen bijdragen en zelfs averechts werken op de klimaatdoelstellingen. Dit lichten wij graag verder toe.

Het belang van Nederlandse gasproductie en -infrastructuur in de energietransitie

Aardgas zorgt op dit moment nog voor meer dan 40% van de Nederlandse energievoorziening. Nederland heeft de komende jaren nog veel aardgas nodig. In alle geschetste scenario's van het Planbureau voor de Leefomgeving (PBL) speelt aardgas dan ook de komende decennia een belangrijke rol. Het PBL becijfert dat we in Nederland in 2030 nog steeds zo'n 30 miljard m³ aardgas zullen gebruiken.¹

Het kabinet stelt daarbij: "Het kabinet geeft voorkeur aan gaswinning uit de Nederlandse kleine velden, zowel op land als op zee, omdat dit beter is voor klimaat, werkgelegenheid, economie, behoud van kennis van de diepe ondergrond en aanwezige gasinfrastructuur."² NOGEP en haar leden zetten zich in om hierin te voorzien door op een veilige en verantwoorde wijze de komende decennia gas te blijven winnen.

¹ Planbureau voor de Leefomgeving (PBL): Klimaat- en Energieverkenning (KEV) 2019

² Kamerbrief d.d. 30 maart 2020, "De rol van gas in het energiesysteem van nu en in toekomst"

Een belangrijke voorwaarde hierbij is een gelijk speelveld met andere Europese landen. Ontbreekt dat, dan verdwijnen investeringen naar de ons omringende landen, wordt de importafhankelijkheid groter, neemt de leveringszekerheid af en doen we bovendien het klimaat geen plezier. Nederlandse gaswinningsprojecten wedijveren met projecten uit onder meer het Verenigd Koninkrijk en Noorwegen. Het matige investeringsklimaat voor onze sector in Nederland heeft de afgelopen jaren geleid tot minder exploratie activiteiten dan in de ons omringende landen³.

Om het voor mijnbouwbedrijven aantrekkelijker te maken om toch in Nederland te blijven investeren, heeft het kabinet besloten de investeringsaftrek voor nieuwe investeringen te verhogen en daarmee de kosten voor de industrie te verlagen. Toepassing van de nationale heffing op CO₂, bovenop het EU-ETS, zou daarentegen weer leiden tot een verdere lastenverzwaring ten opzichte van de ons omringende landen. Dit doet het effect van het huidige kabinetsbeleid dus vervolgens volledig teniet.

Vermijdbare emissies

Onze sector heeft de afgelopen decennia hard gewerkt aan emissiebeperkende maatregelen. Zo hebben de bij NOGEPEA aangesloten bedrijven invulling gegeven aan het convenant inzake energiebesparing (MJA) en aan alle doelstellingen van dit convenant voldaan.

Daarnaast hebben de leden van NOGEPEA in de periode 2015-2018 uitvoering gegeven aan een offshore NOx emissiereductie programma. Met dit programma is op de offshore productielocaties een reductie behaald van bijna 1.200 ton NOx, ofwel een reductie van zo'n 30%.

Vorig jaar heeft de E&P sector een convenant gesloten met de Minister van EZK om de uitstoot van methaan op de offshore platforms te halveren voor het eind van 2020⁴. De reductie van ongeveer 4.500 ton komt overeen met zo'n 120.000 ton CO₂-equivalent.

Dankzij onder meer deze trajecten heeft de sector in de periode van 1990 tot heden een emissiereductie bereikt van maar liefst 1,5 miljoen ton CO₂-equivalent. Maar dat betekent tegelijkertijd ook dat de mogelijkheden om CO₂ per installatie te reduceren inmiddels zijn uitgeput of alleen nog mogelijk zijn tegen onaanvaardbare hoge kosten. Om in termen van de regeling te spreken: de overgebleven emissies per installatie zijn in de regel niet vermijdbaar en zouden onder de voorgestane regeling bovenop het EU-ETS nog eens een extra heffing kunnen verwachten.

NOGEPEA stelt dat de resterende emissies per installatie niet meer vermijdbaar zijn omdat de technische mogelijkheden voor nog verdere reductie per installatie ontbreken, immers hoe leger het veld, hoe meer energie het kost het gas naar boven te halen. Echter, we stellen tegelijkertijd dat met een sectorale benadering, waarbij naar het gehele energie systeem op de Noordzee wordt gekeken, wel degelijk een nog verdere CO₂ reductie kan worden bereikt. Tegelijkertijd kan dan de waardevolle infrastructuur beschikbaar worden gehouden voor zowel nieuwe productie als ook nieuwe toepassingen zoals bijvoorbeeld waterstof transport en CO₂ opslag.

³ The Hague Center for Strategic Studies: The deteriorating outlook for Dutch small gas fields, January 2020

⁴ <https://www.nogepa.nl/olie-en-gasindustrie-halveert-methaanuitstoot-op-zee/>

Systembenadering

NOGEPA ziet dus mogelijkheden voor een verdere verlaging van de emissies die samenhangen met de productie van olie en gas indien er gekozen wordt voor een sectorale benadering. Zo'n benadering doet recht aan de olie- en gassector op de Noordzee die zich kenmerkt door vergaande integratie en samenwerking. Zo vervullen de grotere platforms (waarvan de installaties onder het EU-ETS systeem, en dus onder deze nationale CO₂ heffing vallen), een systeemfunctie voor de omliggende platforms van andere olie- en gas operators.

NOGEPA gaat graag in gesprek met de overheid, EBN en infrastructuurbeheerders en ook de wind energie sector om de mogelijkheden van een dergelijke sector benadering verder te onderzoeken. Zowel om de CO₂ uitstoot van de Nederlandse E&P sector nog verder te verlagen als om de infrastructuur beschikbaar te houden voor nieuwe ontwikkelingen en duurzame toepassingen.

Wij zien concreet onder meer de volgende drie mogelijkheden voor een sectorale benadering:

Optie 1: Meetellen uit productiegaande installaties

Uit navraag bij de leden van NOGEPA blijkt dat door het leegraken van de olie- en gasvelden verschillende offshore EU-ETS installaties de komende jaren buiten bedrijf gesteld zullen worden. Door dit natuurlijk verloop van afnemende voorraden wordt al een CO₂ reductie van de EU-ETS installaties verwacht van zo'n 40% tot 2030. Met het uit bedrijf nemen van deze centrale locaties zullen ook de verder upstream gelegen non-ETS installaties worden ingesloten, daar zij geen gebruik meer kunnen maken van de hub functie. Dit zal zelfs leiden tot een verdere reductie van CO₂ emissies. Sectoraal wordt de gewenste reductie dus reeds gerealiseerd terwijl de uitstoot per installatie vaak niet vermijdbaar is en derhalve niet gereduceerd kan worden.

Optie 2: Elektrificatie van offshore platforms

Een tweede mogelijkheid ligt in de elektrificatie van de centrale productie- en behandlingslocaties. Deze kunnen aangesloten worden op de stroom van de windparken op zee. Daarmee verdwijnt de uitstoot van CO₂ op deze platforms. Tegelijkertijd zorg je er zo voor dat deze infrastructuur gereed wordt gemaakt voor nieuwe functies zoals CO₂ opslag en waterstof transport.

Elektrificatie van de 8 à 10 centrale platformen kan in potentie zo'n 0,5 Mton CO₂ per jaar besparen (op een totaal van 1.3 Mton voor de EU-ETS installaties). Omdat er minder windstroom naar land hoeft, bespaart dit tevens op de publieke kosten van het elektriciteitsnet op zee.

In het eerder genoemde methaanconvenant is met de Minister van Economische Zaken & Klimaat reeds afgesproken gezamenlijk te onderzoeken hoe elektrificatie van de belangrijkste offshore infrastructuur mogelijk kan worden gemaakt.

Optie 3: Verdergaande integratie van het offshore gassysteem

Tenslotte zijn er mogelijkheden voor aanpassingen op het niveau van de gehele offshore gasinfrastructuur. Dit ligt buiten de invloedssfeer van de individuele operator en zou door de sector in samenwerking met derden moeten worden onderzocht. Te denken valt aan maatregelen zoals drukverlaging van het gehele offshore gastransportsysteem en een mogelijke herstructurering van de infrastructuur, waarbij tevens rekening gehouden wordt met de inzet van delen van deze infrastructuur voor duurzame toepassingen en CO₂ opslag. Daartoe ontwikkelen we graag een plan samen met het ministerie van Economische Zaken & Klimaat en EBN om deze opties verder te verkennen.

Conclusie

Concreet vraagt NOGEPa voor het niet toepassen van de CO₂ heffing voor de olie- en gasproducenten. De Nederlandse gasvoorraden zijn rond 2050 nagenoeg uitgeput. De winning van aardgas in Nederland komt daarmee tot een eind. De emissie doelstellingen voor 2050, zoals vastgelegd in het Klimaatakkoord, worden daarmee in onze sector dan ook gegarandeerd behaald. Er is geen additioneel instrumentarium nodig om dat te bereiken.

Het voorstel voor de heffing zoals deze er nu ligt, zou leiden tot een onvermijdelijke en onaanvaardbare lastenverzwaring voor onze sector met als voornaamste consequentie het vervroegd uit productie nemen van installaties en infrastructuur. Deze waardevolle infrastructuur gaat dan ook verloren voor alternatieve opties als CO₂ opslag en waterstof transport. De wegvallende productie zal worden vervangen door import van aardgas met een grotere CO₂ footprint, hetgeen per saldo een negatief resultaat voor het klimaat oplevert en juist het omgekeerde effect zal hebben op de energietransitie.

Daarentegen ziet de sector wel mogelijkheden om opties te verkennen die verdere CO₂ reductie mogelijk zouden kunnen maken door maatregelen te onderzoeken die op systeemniveau te verwezenlijken zijn.

Vanuit NOGEPa zijn wij gaarne bereid tot een nadere toelichting op onderhavige zienswijze. Wij hechten zeer aan een constructieve dialoog met de overheid en andere stakeholders.

Tot slot wordt het zeer op prijs gesteld wanneer NOGEPa ten aanzien van de verdere gang van zaken op de hoogte wordt gehouden.

Met vriendelijke groet / Best regards,

Jo Peters
Secretary General